

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. IV. Respo[n]detur querelis infirmorum feruentium, quod præstare non possint, quæ sani. Infinuantur summatim, quæ ipsis facienda sint; & Patientiæ bona.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

circumferant, ut & vitam ipsius se sumant, sicut in mortalibus eorum corporibus.
 Magna est gloria creatoris, creaturas habere ad eò sibi subiectas & obedientes: ut finant se, pro ipsius arbitrio tractari: siue reddat, siue auferat corporis sanitatem, ac vitam: magna felicitati sibi tribuentes quod omnem eius voluntatem exequi possint; quia totam suam vitam in ea executione ponunt. Cum igitur DEVS ita glorificetur, ex eo quod tu cum patientia & letitia, quæ ipse tibi mittit, sustineas ob illos fines, quos ipse intendit: da operam, ut ita sustineas, ne ipse contemptui, sed magno honori in aeternum habeatur, Amen.

*Gloriosum
 Deo ab in-
 firmis sibi
 serui.*

CAP. IV.

RESPONDETUR QUERELIS INFIRMORVM FER-
 ventium quod prestare non possint quæ sani. Insinuatur summa
 tim, quæ ipsis faciendæ sũt, & patientiæ bonæ.

EX PRÆDICTIS in superioribus capitibus sufficientia responsa deduci possunt, ad pias feruentium querelas, cum infirmantur, aut valetudinarij sunt: eò quod videant, se non posse ea præstare, quæ alias solebant; vel quæ alij præstant: iudicantes, se decrescere ac deficere in virtute: ut qui non impleant illa tria, quæ Christianus quilibet tenetur explere erga se, erga proximos, & erga Deum nostrum. nam neque solitas penitentiæ obire possunt: cum potius alij ieiunantibus, ipsi vesci carnibus cogantur; & quando alij vigilant, & laborant: ipsi dormiunt, & in lecto iacent; nec munia sua erga proximos præstare possunt, siue gubernationis, siue prædicationis, lectionis, aut ministerij pauperum; nec quod tenentur, quo ad diuinum cultum, siue orando, siue Missam audiendo, seu diuinis officijs, & similibus alijs assistendo, quam ob causam solent esse tristes, abiecti & pusillo animo: iudicantes se non ita esse in gratia apud Deum, sicut alij: quibus quodammodo inuidet, videntes, se non posse præstare, quod illi. Quod totum planè euanesceret: si bonam suam sortem agnoscerent, vellentque contenti cum illa esse. Ad quod est supponendum: duplici infirmitatum genere solere Dominum nostrum suos visitare, ut clarissimos in sanctitate faciat: grauioribus scilicet per duas interdum, vel quatuor septimanas grauius eos premendo: aut lenioribus, sed continuis: quales sunt ordinarij valetudinis defectus, in aliquibus quidem maiores, in alijs verò minores, relictis interim eis, aliquibus viribus ad nonnullos labores obeundos. Priores mittere solet peccatoribus, ut in eas angustias redacti, conuertantur, vitæque rationem mutant: quæ admodum in primo Tractatu est dictum, easdem etiam mittit tepidis iustis, ut renouentur, & ad primam feruetem redcant: et si feruentes sunt, ut multum ad-

*Infirmus
renouat ho-
minem.*

4. Reg. 20.

11.
Isa. 38. 8.

*Infirmus
proficit, nisi
videatur
deficere.*

a Osa. 2. 15.

b Iob. 33. 25.

Iob. 29.

huc crescant, quasi cursum denuò incipientes: Quamuis enim, durate infirmitate, videantur retrocedere, nihilq; aliud facere, quam pati: hoc tamen ipsum eò tendit, vt maiori feruore ad laborandum redeant. Hoc mirifice delineauit Deus in illo signo, quod Regi Ezechiae dedit, restituta ipsi sanitate, cuius supra fecimus mentionem. Nam quemadmodum sol, eo die ab oriente per aliquot horas continue progressus; repente ex voluntate Dei, retrocessit per decem horas, non tamen secuta nocte: quia non transiit ad alterum hemispherium; sed nouum ortum faciens denuò cœpit cursum ab oriente, & ita fecit diem valde longum, & extraordinarium. Ita Iustus, qui ab oriente suæ conuersionis, aut ab infantia sua prospere in diuino seruitio perrexit, emittens ex se lucis & gratiæ radios, tanquam sol; Dei legem seruans corde perfecto, quemadmodum Rex ipse Ezechias dixit se fecisse: talis (inquam) Iustus ex caelesti consilio incidit in aliquam infirmitatem, vel aduersitatem aliam, quæ in specie facit eum retrocedere, sibi que videtur, iam non habere virtutem, nec religionem; sed contrariam viam tenere, quam eius status & vitæ ratio exigit: reuera tamen, licet infirmitas, aut calamitas grauius premat, nõ illum interius obscurat, nec in peccati noctem deiicit: sed iterum in oriente, & in statu quodam Tyronis & incipientis, vt sibi videtur, collocat; vt iter suum denuò quasi nõquam illud inchoasset, tanto feruore currere incipiat, atq; si cursum suum eo die primùm ineiperet. Et hic vnus est ex præcipuis fructibus, quos Deus ex infirmitatib. & aduersitatibus educit: ita nos renouando, vt finis aduersitatis initium sit vitæ nouæ, & quasi mane quoddam, & iuuentus feruentissima. iuxta illud quod per suum Prophetam dixit: quòd postquam transierit per vallem Achor, hoc est per tribulationem, a canet ibi iuxta dies iuuentutis suæ, & iuxta dies ascensionis suæ de terra Aegypti. Nam in ipsa tribulatione reiuuenescet, & renouabit cantica & exercitia virtutum cum eo feruore, quo eadem exercebat, in primis diebus conuersionis suæ: quando eum Deus ex miserando eduxit statu, in quo erat. Et hoc est, quod habetur in libro Iob: b consumpta est caro eius à suppliciis, ac doloribus infirmitatis, & quia sic satis est purificatus, par est, vt reuertatur ad dies adolescentiæ suæ, primùmq; feruore. Et tunc deprecabitur Deum, & placabilis ei erit, & videbit faciem eius in nubilo, ob eius vitæ mutationem, quæ est expertus, reddetq; homini iustitiam suam. Et hæc erat renouatio, quæ S. ipse Iob. in medio plagarum suarum vehementi desiderio optabat, dicens: quis mihi tribuat: vt sim iuxta menses pristinos, secundum dies, quibus Deus custodiebat me: quando splendebat lucerna eius super caput meum, & ad lumen eius ambulabam in tenebris huius mundi: sicut fui in dieb. adolescentiæ meæ, quando secreto Deus erat in tabernaculo meo: mecum agens familiariter, quando tanta mihi erat lactis & spiritalis dulcedinis abundantia, vt pedes meos lauarem, & affectus dealbare.

buiro & peira viua, quæ Christ^o est. *scilicet* mihirius oia ac deuotionis, quæ anima mea imbibebat. Hoc S. ille desiderabat in medio suarū tribulationū, cuius Deus citò expleuit desideria, restituens ei sanitatē, & omnia, quæ prius habebat, *duplicia*: nam, si prius iustus erat, multò postea sanctior euasit.

§. I. *Infirmos debere suis obligationibus satisfacere.*

NETAMEN existimes, hoc nos agere, vt omnis profectus reiiciatur in id tempus, quo cessat infirmitas: nam potius volum⁹ persuadere, te in eius decursu posse multum in sanctitate crescere; vt ex his, quæ hæctenus diximus, satis liquet. nam licet nō facias ea opera, quæ sani faciūt; facis tamen, quod Deus vult te tūc facere: perfectio autē & merita Iusti, nō tam consistunt vt ait S. Thom.) in faciendo, aut patiendo, etiā in distribuēdis bonis fortunæ pauperibus, aut effundendo sanguine in martyrio: quam in faciendo id, vt voluntati diuinę obediatur; eiq; quod Deus vult, sese cōformet. quod propriū est ipsius charitatis. Nam (vt dixit David) *d vita & felicitas nostra in voluntate eius est.* Cū igitur Deus tunc nolit, vt opera facias hominis sani, sed vt molestias feras hominis infirmi: merita & profect⁹ tui non sunt in faciendo, sed in patiendo: vt ei obediatur, te ipsum humiliando, & pariendo, vsq; ad mortem in ipsa cruce, cui es affixus. Quod si perfectio tua consistit in *obedientia*, maiores hic habes eam præstandi occasiones, quàm in ipsa sanitate, ob materiæ difficultatē. Nam tunc obligat te *patientie* præceptum, quod explēs in multis reb. valdē molestis; in doloribus scil. corporis tolerandis; in acerbitatib⁹ & molestijs medicamentorū; in isto quasi carcere; & lecti defatigatione, ac vexatione; in absentia rerum delectabilium, quibus sani licitè recreantur: in necessitate ac dependentia à multis alijs, qui tibi adsint: sine quorum auxilio nō potes ducere vitam, & necesse est, eos in multis, quæ tuo palato arriderēt, deesse, in tadio item, siti, & melancholia, quæ ex his omnibus oritur. Et nihilominus vrget te quoq; præceptum *vite* conseruandæ; cui parēre oportet: comedendo etiam cum fastidio, ne morti des occasionem, & non bibendo, etiam cū valdē sitis: si id tibi noceret. Est quoq; obligatio obediendi *medico*, & infirmario: & licet præceptum non esset; erit tamen obedientia cōsiliij perfectissima, iuxta illud Ecclesiast. *e da locum medico.* Quid est enim locum ei dare, nisi te ad ei obediēdum, & quod præscripserit, exequendum, offerre. etiam si tuo palato amarum sit, & carni dolorem adferat. Et, ne existimes, hanc obedientiam esse valdē facilem, subiungit: *qui delinquit in conspectu eius, qui fecit eum, incidet in manus medici.* quasi diceret. ob eius peccatum puniet eum Deus aliquo morbo: qui ipsum compellat aduocare medicum, qui, artem suam exerceudo, erit simul iustitię diuinæ executor, in rebus asperis & molestis præscribendis.

PATEREA. ne te liberum omninò existimes à tribus obligationib.

recte

Perfectio
infirmi in
patiendo.

2. 2. q. 10. f.
23.

dP/al. 29. 6

Obedienti-
am maxi-
ma exerceat
infirmus.

e Eccl. 38. 12

f Mich. 5. 6.

rectè valentium, modum hic præclarum, tibi que valdè accommodatum aperiemus, vt satisfacere eis possis, cum non minori fructu, quàm ipsi sani. Tecum enim loquitur, cum ægrotas, Propheta Micheas, cum dixit: *f* indicabo tibi ò homo, quid sit bonum, & quid Dominus requirat à te; vtique, *f* facere IUDICIUM & diligere MISERICORDIAM, & SOLICITVM ambulare cum Deo tuo.

1.
Iudicium.

Dai iustitia.

Confessio.

g Ecc. 38.

1..

Patientia.

Sermo con-
sideratus.2.
Misericor-
dia.

h Heb. 4. 5

PRIMUM igitur, in infirmitate *f* facere debes IUDICIUM & iustitiam, Dei causam ita iustificando, vt aperte confitearis, iustum eum esse: cum huiusmodi pœnis tuas culpas punit, vt in secunda consideratione est dictum: & tu ipse, tanquam diuinae iustitiæ minister, exqueris contra te ipsum, quidquam tanquam infirmo molestiam & pœnam adferet. Deinde statim ab initio infirmitatis illud etiam facies IUDICIUM, vt peccata tua cum magno dolore examines; medicumque spiritualem, qui Confessarius est aduoces, vt ei omnia confitearis: & sic sanatus in anima, infirmitatis radicem, quæ culpa est auferas. Ita suadet Ecclesiasticus dicens infirmo: *g* Auerte à delicto, & dirige manus: & ab omni delicto munda cor tuum. quasi dicat: statue firmiter, te nolle amplius peccare; manus verò & reliquas tuas potètijs ad bonorum operum exercitationem applicare velle: munda etiam cor tuum ab omni delicto per Pœnitentiam & Confessionem. Nec ad hæc præstanda expectes, donec id medicus iubeat, sed eum potiùs præueni, animæ prius, quàm corporis sanitatem querens; & medico remouens obicè tuorum peccatorum: quæ impedire possent fœlicè ipsius artis & industriæ exitum. Quod si sæpius alias confiteri consueuisti: ne bonam consuetudinem in infirmitate, quod in te erit, prætermittas: siquidem magis tunc opus habes auxilio gratiæ, quàm hoc Sacramentum præstabit; vt te sine peccato conserues. Faciendum etiã est IUDICIUM de te ipso circa mortificationes, operibus molestis, quæ à sanis sunt correspondentes. Tua enim temperantia aded nunc tibi esse potest molesta; atque sanis ipsum ieiunium & dolor, quæ nunc sustines, premet magis, quàm sanum lædat disciplina; & si ei quod nunc cogaris sustinere, etiam voluntatem tuã ita coniungas, vt spontè sustineas: erit tibi vtilissimum. Denique faciendum est IUDICIUM & iustitia, cum ab alijs visitaris, & colloquia conuersationesque cum illis mices. intelligens infirmitatem tuam non facere tibi potestatem de aliquo murmurandi, aut permittendi alios murmurare, aut in tua præsentia aliquid dicere, quod Deo displiceat, quando id comòdè poteris impedire.

SECUNDVM tibi faciendum, est diligere MISERICORDIAM: exercendo scilicet virtutum opera eo modo, quo tunc poteris, perpendens, sæpè Dominum Deum nostrum mittere infirmitatem ijs, qui duro sunt corde, nec aliorum miserijs tanguntur: vt videntes, se opus habere aliorum misericordia, discant & ipsi proximorum suorum misereri. Siquidem ipse Christus D.N. (vt Apostolus dixit) vt h nostris infirmitatibus compati possèt, voluit

luit

luculentari per omnia, ac dolores experiri, quemadmodum nos, sed absq; peccato. Et Prælati, qui patitur infirmitates, infirmantibus suis compatitur; & qui aliquando est infirmatus, est pius & sollicitus infirmarius. Et Ecclesiastic. monuit; intellige, qua sunt proximi, ex te ipso: ex tuis igitur affectibus, ac desiderijs cognoscere oportet ea, quæ tui proximi in huiusmodi occasionibus habent. Et quemadmodum tu desideras ab alijs in tua infirmitate visitari, recreari, & solatium accipere, tibi que ministrari: ita reliqui infirmi tantundem à te desiderant: & par est, te id, eoque modo erga eos præstare, quod illos velles erga te. Ex quo fit, vt meritò debeas MISERICORDIAM & commiserationem erga famulos & infirmarios, qui tibi ministrant, exhibere: non illos nimium absque necessitate onerando; nec tuū solatium & leuamen cum nimio eorum non necessario labore, quærendo. MISERICORDIAM etiam, quomodo poteris, debes in pauperes ostendere: Eleemosynis tuis eos iuuando: vt suis illi orationibus tibi impetrent sanitatem. quemadmodum *vidua flentes* impetrarunt resurrectionem *Tabitha defuncta, ostēdentes S. Petro tunicas & vesies, quas Tabitha illis dabat.* Quod si pœnas doloresque tuos in suffragium alicuius animæ in purgatorio detentæ obtuleris, vt 4. Consideratione supra dicebamus: acceptissima erit tua misericordia.

SVPER omnia autem necessè est SOLICITVM ambulare cum Deo tuo: idque varijs modis. Primum faciendū, quod suadet Ecclesiasticus illis verbis: *Ida suauitatem, & memoriam similaginis; & impingua oblationem*: q. d. offeras Deo thus, quod cum odore suauitatis sursum ad ipsum ascendat, exercēdo, orationis actus, in præcedentibus capitibus indicatos. Deinde, offerendum est electissimæ, & purgatissimæ similaginis, seu farinæ memoriale, sanctissimum scilicet altaris Sacramētum: in quo Saluatoris nostri Passionis memoria repræsentatur, & hæroica ipsius patientiæ fructus percipiuntur. Hoc autem perficies, si aliqua Sacra pro te fieri cures; & quoties poteris, *Communicet*: id quod Religiosi facilius, quam sæculares, curare possunt. cum enim ægrotantis necessitas maior sit, non decet, eum recenti hoc subsidio, & fortitudine, quam sanctissimum hoc Sacramētū tribuit, priuari, quando commodè illud suscipere potest. Quod si Sacramentaliter non possis, communica saltem spiritualiter: desiderans ex toto corde, Sacramentaliter illud quotidie suscipere: vt quotidie te foueat, animumque tibi in ea afflictione addat. *Et impingua (ait) oblationem*: studēs hoc totum facere pio ac tenero affectu: cupiens totum cor tuum præbere Deo, tanquam id quod ipse maximè expetit. Debes etiam ita SOLICITVS ambulare cum Deo tuo: vt hanc sollicitudinem reliquis omnibus præferas, imò reliquas omnes ad hanc tanquam magis præcipuam referas: ex qua bonus reliquarum exitus pendet.

Compassio

Ecc. 31. 18.

Moderatio.

Eleemoly

na.

k Act. 9. 39.

Suffragium.

3.

Sollicitudo.

Ecc. 38. 11.

Oratio.

Missa &

Communio

Aff. eius.

m 1. Pet. 5. 7

fic enim facies, quod S. Petrus monuit; *in omnem sollicitudinē vestram proici-*
in Deum; quoniam ipsi cura est de vobis: proiciēda igitur est in Deum sollicitu-
do vitæ, sanitatis, cibi, & potus; medicamentorum, & eorum effectuum; de-
litiarum, & rerum omnium, quæ ad tuā familiam, ad fortunas, & honorem
spectant: confidens curæ, quam providentia diuina de tuis rebus gerit, vt
proxima prima Consideratione est dictum. Nam si in tua infirmitate de ijs
eris sollicitus, quæ ad voluntatis Dei executionem spectant. ille quoque so-
llicitus erit, & prospiciet de ijs, quæ ad tuam necessitatem subleuandā erunt
oportuna: & præbebit auxilium, vt etiā in lecto iacens, implere possis quæ
tui sunt muneris, in eo gradu, quo tunc obligaris. Memento: Christum D.
N. etiam cum penderet in cruce, & quidem omnino afflictum, non tamen
fuisse otiosum, nec prætermisisse facere, quod redemptoris officium ab il-
lo poscebat: & prædictas tres obligationes expleuisse. nam & pro se, & pro
hominibus orauit cum clamore, & lacrymis; petijt veniā pro suis inimi-
cis; remisit latroni culpam, & eidem promisit paradysum; curam gessit ma-
tris suæ, quam discipulo cōmendauit; & discipuli, quæ matri dedit in filium.
Quibus omnibus docere te voluit, etiā cum es infirmus, non debere te tuū
officium & obligationes prætermittere; in eo quod iuxta vires tuas poteris
præstare. Deniq; ad hanc cum Deo tuo SOLICITUDINEM spectat: vt ma-
gna attentione, ac vigilantia resistas omnibus tentationibus; quæ te ad im-
patientiam impellent: siue à Dæmone suggerantur, siue à carne, siue à quo-
cunque homine, etiā tibi coniunctissimo: Dei semper honorē propugnando;
eiusque causam, etiā cum tuæ iactura, iustificando. quemadmodum fecit
S. Iob, quando illius vxor, videns ipsum *in testā saniem radentem, & in ster-*
quilinio sedentem, Deumque nihilominus laudantem, ei dixit: *Benedic Deo;*
& morere: hoc est, imprecare ei mala, teq; vlciscere ob ea, quæ tibi infert;
& irrita illum, vt te tandem interficiat: siquidem tibi est melius citò mori,
quàm tam diu cruciari. cui vir Sanctus respōdit: *quasi vna de stultis mulier-*
ibus locuta es: si bona suscepimus de manu Dei, mal: quare non suscipiamus? non so-
lūm, inquit, non imprecabor mala; sed semper potiùs Sancto eius nomini
benedicam pro omnibus, quæ facit; siue bona nobis largiatur, siue mittat
mala. eum itaque in modum resistere decet omnibus tentationibus, & mu-
nire te patientiā, quæ optimum est, & potens armorum genus contra eas.
Ex quibus omnibus licebit colligere: si calicem hūc infirmitatis pro Chri-
sto bibere cupias, te non minus meriti habiturum, quàm ipsi sani. Nam (vt
S. Bonauentura ait) maius meritum est; patienter aduersa perferre, quàm in
bonis operibus præstandis laborando sudare: vt enim ait Scriptura:
o Deo immolabunt victimas iustitie, qui inundationem acerbi
maris quasi lac sugent.

n Iob. 2. 8.

De proces.
S. Religi. 6.
25. citans
S. Gregor.

o Deut. 33.
19.

§. 2. Bona

S. 2. Bona PATIENTIÆ.

PRO vltima solatij, & consolationis causa, pro infirmis & afflictis, qui non possunt ea præstare, quæ sani, breuem summam subijciemus bonorum, quæ secum adfert PATIENTIA: à qua præcipuè provenit vt infirmi suis obligationibus satisfaciant, vtilitatem ex infirmitatibus percipiant, hostiumque impugnationibus resistent: & ipsa eadem fons est innumerabilium bonorum, quæ cedunt in gloriam Dei, & commodum proximorum, ac nostrum in omni genere boni, quod vocamus honestum, vtile, ac delectabile, quemadmodum ex hæcenus dictis clarè colligitur.

PRIMUM PATIENTIA nos in vitæ Christianæ fastigio collocat. illa enim (vt S. Apostol. Iacobus ait) *opus perfectum habet: ex qua* (vt ait Gloss.) oritur etiam perfectio, ad quam ascenditur per gradus octo Beatitudinum, quas Christus D. N. in monte prædicauit: quorum vltimus consistit in PATIENTIA. Quæ etiam est lapis Lydius, in quo dignoscuntur gradus sanctitatis, iuxta illud Sapientis: *p doctrina viri per PATIENTIAM noscitur*. Nam in eo, quod nouit sustinere, ostendit, se veram sapientiam habere, vitamque suam illi accommodare.

Ex quo apparet, PATIENTIAM, certissimum esse indicium amoris, quem habemus erga Deum: cuius intuitu incómoda huius vitæ, & aduersa sustinemus: non admittentes propter ea vllam culpam. Quare inter virtutes, quæ circa huiusmodi mala versantur, hæc est primogenita charitatis. de qua dixit Apostolus in primo loco, *q charitas PATIENS est*: cuius primi fructus (quos idem Apostolus *fructus spiritus* appellat) sunt pax, & PATIENTIA. est enim diuino huic spiritui familiare, per charitatem efficere pacem in medio tribulationum; & PATIENTIAM in ipsa dolorum acerbitate. Vocatur autem fructus diuinæ huius arboris, eò quòd spiritus noster, eo alatur, imò & recreetur: quia *s libenter gloriatur in infirmitatibus suis, vt inhabitet in eo virtus Christi*.

Et hinc oritur tertia eius excellentia, quia reddit nos valdè similes IESV Christo D. N. cuius vita, vt vidimus, tota fuit exercitatio quædam PATIENTIÆ. est autem valdè gloriosum, si quis Duci suo; Regi ac Deo suo assimiletur, eius insignibus induatur, secumq; semper illum habeat: Dicens cum Spona: *fasciculus myrrhæ dilectus meus mihi, inter vbera mea commorabitur*. desiderium enim eum imitandi (ait S. Bernard.) impellit me, vt semper de eius laboribus cogitem, coram oculis, & inter ipsa vbera mea habeam; dulcibusque affectibus eos amplectens, eorum fragrantia cor meum confortem. vt myrrhæ fasciculum, quem ipse mihi attribuit, portare valeam.

Thurecrem.
Tract. 28. in
Regul. S.
Benedicti.

I.

O Iacob. 1. 4.
In id. Iob. 4.
6. ubi est
perfectio
vitarum
tuarum.
p Prou. 19. 11

Z.

q 1. Cor. 13. 4
r Gal. 5. 22.

s 2. Cor. 12. 9

3.

t Cant. 1. 13
Serm. 4. in
Cant.

4.

In Psal. 117.
circa mediū.

Et homil. 1.
in 2. ad Cor.
Et hom. 5.
ad popul.
u Jacob. 5. 11

Hic accedit, quod PATIENTIA reddat nos similes martyribus, qui per eam consecuti sunt hanc excellentiam: & per eandem licebit nobis excellentiam illam obtinere, & martyrij cognomen promereri, Nam (vt S. Chrysoftomus ait) non est leue martyrium, quod quis inter grauissimos dolores, qui ad iras & blasphemias prouocant, ita se ipsum contineat, & refrenet: vt nec faciat, nec dicat aliquid, homine Christiano indignū: & paulo post: Fer ergo forti & generoso animo, quæ accidunt: hoc enim est tibi martyrium: ac propterea S. Iob martyris laudē promeritus est, quod dolores, & calamitates forti animo perpeffus sit: *huius sufferentiam* S. Iacobus Apostol. simul cum Regis martyrum patientia nobis ob oculos ponit, tanquam exemplar quod imitemur.

5.

3 p. Pastora-
lis admon.
10.
x Prou. 16. 32
y Luc. 21. 19.

Ex quo fit, vt PATIENTIA gloriosas obtineat de maximis nostris inimicis victorias: siquidem non solum homines vincit, sicut Martyres tyrannos vicerunt, & eorum carnifices; sed eadem (vt S. Gregor. perpendit) qui alios vincebat, vincit se ipsum, ac de suis propensionibus, & animæ perturbationibus triūphat. Quamobrē dixit Sapiens; *x melior est PATIENS viro forti: Et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium;* & ipse Saluator; *y in PATIENTIA* (inquit) *vestra possidebitis animas vestras*, hac sentētia insinuans impatientiam, ab earum possessione nos expellere. Infirmus enim impatiens à suo humore vincitur, & possidetur à perturbatione, cui se tāquam mancipiū in pugna, quam cum illa habet, victū tradit. At PATIENTIA de omnibus triumphat, iubet, prohibet tanquam Domina suis potentijs; cui omnes obediunt, seseque prosternunt. O PATIENTIA (ait S. Augustin.) *tu omnia vincis aduersa, non colluctando, sed sufferendo; non murmurando, sed gratias agendo.*

Serm. 11. ad
Fra in Ere-
mo.

6.

Lib. de bone
patientia.
cap 2.

z Prou. 19.
19.

a Prou. 15. 35

Ex hoc PATIENTIÆ bono aliud suauissimum oritur: quod omnes dolores faciat valdè tolerabiles; & vt labores minùs premant: sicut è contrā, impatientia omnia facit grauiora & molestiora; & in causa est, cur etiā sint prolixiora: quia Deus pænā protrahit, quæ admodum ipsa culpa dilatur. Quam ob causam dolor in Inferno & intolerabilis est, & æternus: eod quod damnatus: qui illū sustinet, sit impatientissimus. Quare impatientes, (vt ait S. Augustinus) dum pati repugnant, non se liberant à malis: sed ea sibi faciūt grauiora. At PATIENTES, qui potiùs tolerare volunt, quàm peccare, facilius ferentes mala leuiora, hoc est ipsas pēnas; euadūt maiora, ipsas scil. culpas, in quas ipsos deijceret impatiētia. ita enim Sapiens; *z qui impatiens* (inquit) *est, sustinet damnū.* Impatiens enim infirmus vermem deuorat, qui eius conscientiam rodit; & cor tanquam acerbum, & turbatissimū mare inquietum reddat: PATIENS autem magna quiete, & securitate fruitur: quam illi adfert sua PATIENTIA. nam (vt idem Sapiens ait) *a securus mens, quasi singe conuulsam.*

EX QVO etiam oritur, vt PATIENTIA liberet à multis aeternis, & gloriae coronam obtineat cum excellentia singulari. Per eam enim (ait S. Augustinus) inferni portae ocluduntur; paradisi referantur, eam ex corde diligentibus: Per eandem (ait S. Hieronymus) impleri, quod Christus Seruator noster monuit, cum dixit: *regnum caelorum vobis patitur, & violenti rapiunt illud.* Qui autem sunt hi violenti, nisi, qui aduersa tolerantes, vim sibi ipsis inferunt; nam etsi in lecto iaceant corpore debiles: sunt tamen spiritu fortes: & ita tolerantes dolores, magna vi rapiunt *regnum Dei*, quod est *iustitia, pax, & gaudium in Spiritu Sancto*: portasque aperiunt caeli Empyrei, vt ingredi-
antur ad corregnandum cum ipso Christo.

PROPTER hanc vim & efficacitatem, quam habet PATIENTIA, assimilatur valde ipsi DEO, in eo, quod bona educat ex malis, conuertendo haec in materiam, & augmentum insignium virtutum: quas generat, tanquam mater; fouet, tanquam nutrix; protegit, vt murus; perficit, vt Magistra: & praebens perseverantiam, dat omnibus coronam. Tolerans molestiam, quam tibi adfert fames & sitis, acquiris temperantiam, & abstinentiam: & ita facis tibi facile ieiunium; tolerans molestiam, quam adferunt iniuriae, & contemptus à tuis inimicis illati, comparas tibi humilitatem, & auges charitatem; tolerans paupertatis miserias, cohibes cupiditatem: & ita seruas iustitiam, vt nemini inferas nocumentum. PATIENTIA (ait S. Cyprianus) est, quae iram temperat, linguam refrenat, mentem gubernat, pacem custodit, disciplinam regit, libidinis impetum frangit, tumoris violentiam comprimit, incendium simularis extinguit, coercet potentiam diuitum, inopiam pauperum refouet, tuetur in Virginibus beatam integritatem, in viduis laboriosam castitatem, in coniunctis & maritalis, indiuiduam charitatem: facit humiles in prosperis, in aduersis fortes, contra iniurias & contumelias mites. docet, delinquentibus cito ignoscere; si ipse delinquas, diu & multum rogare: tentationes expugnat, persecutiones tolerat, passiones & martyria consummat. Haec S. Cyprianus. Quamuis autem PATIENTIA omnes praedictos effectus proferat in omni genere laborum & calamitatum; eminenter tamen eos manifestat in infirmitatibus, & acutis doloribus: vbi magna sunt eisdem exercendi occasiones. Quare illa est, quae respondet querelis, & interrogationibus afflictæ NOEMI dicentis: *Cur vocatis d N O E M I, quam Dominus humiliavit, & affliccit omnipotens? o anima,* (ait patientia) quid lamentaris? attende bene, quid dicas: ego enim sum, quae hoc tibi nomen impono; praebeoque pulchritudinem, quam illud significat. Nam licet exterius turpis videaris, cum tanta laborum multitudine: ego tamen pulcherrimam te efficio interius cum multitudine virtutum. Es pallida & macra in corpore ob infirmitates: at ego magnam tibi pulchritudinem tribuo, &

Supra.

b Mar. 11 12.

c Rō. 14, 19.

Tract. de bono patie circa finem.

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

fortitudinem in spiritualibus bonis; ego acerbitatem tuam in dulcedinem conuerto & tuam miseriam in magnam fœlicitatem. nam ego te obedientem efficio, humilem, temperatam, modestam, alijs compatiens, & omnium, etiam hostium amantem. Desine itaque conqueri, nomenque NOMI, & pulchre cognomen admitte: Deus enim te humiliavit; ut per me exaltaret; & Omnipotens afflixit te; ut mei causa te consolaretur.

CAPVT V.

PERFECTIONIS DETRIMENTA QUAE EX
infirmis & conualescentia oriuntur. & ratio
eis occurrendi.

UM HAC TENVS comoda & vtilitates retulerimus infirmitatum, & præclaros fines, quos DEVS D.N. per eas intendit: operæ pretium nunc est, earundem pericula ac detrimenta recensere, quæ ex eisdem contra perfectionem oriuntur; ut ea præueniendo, auertamus. Sæpe enim, quod DEVS in vtilitate nostram statuit: hoc nos ex incuria conuertimus in detrimentum. Et experimur in multis infirmis & valetudinarijs, infirmitatem corporis etiam spiritui communicari, & efficere, ut ipsa anima vitijs & imperfectionibus inficiatur, & infirmetur: tum quod desint illi orationis & meditationis exercitia, quæ illam sustentabant, & excitabant: tum quod spiritus debilis infirmo corpori immersus non aliud cogitet, quam de solatio & recreatione sua: ad quam quærendam & obtinendam, sensualitatis & cupiditatis passiones relaxantur: sicut è contra iræ, & impatientiæ perturbationes, cum deest aliquid eorum, quæ desiderat. murmurando (ut ait Hugo de S. Victore de morbi grauitate, de medicamentorum acerbitate, de insipiditate ciborum, de infirmiorum & medicorum incuria. Et in singulis horum *quatuor* plures inuenit occasiones conquerendi, & impatienter ea ferendi, quibus admiscentur multæ suspiciones, & iudicia temeraria: quæ eius anxietates, melancholias, & iras augent in eos, qui ipsius curam gerunt: & exaggerat, si qui sunt, defectus: alios verò mille, qui verè non sunt, sibi confingit; & molestias, ac difficultates, quas patitur, mirum in modum exaggerat. Quæ tamen oēs culpæ potius ex spiritus, quam ex corporis infirmitate oriuntur: Ipse tamen huic omnia tribuit: ut, quicquid caro appetit, obtineat; & eandem tanquam excusationis pallium accipit, ad occultandum aut excusandum malum, quod ipse facit; aliorum potius incuriæ, & infirmitatis grauitati, imò quodammodo ipsimet DEO, qui eam misit, illud attribuendo. Nam quemadmodum Adamus culpam suam excusauit,

Lib. 1. de
Claustro a
toma 6. 12.

Quatuor
infirmorum
querela.